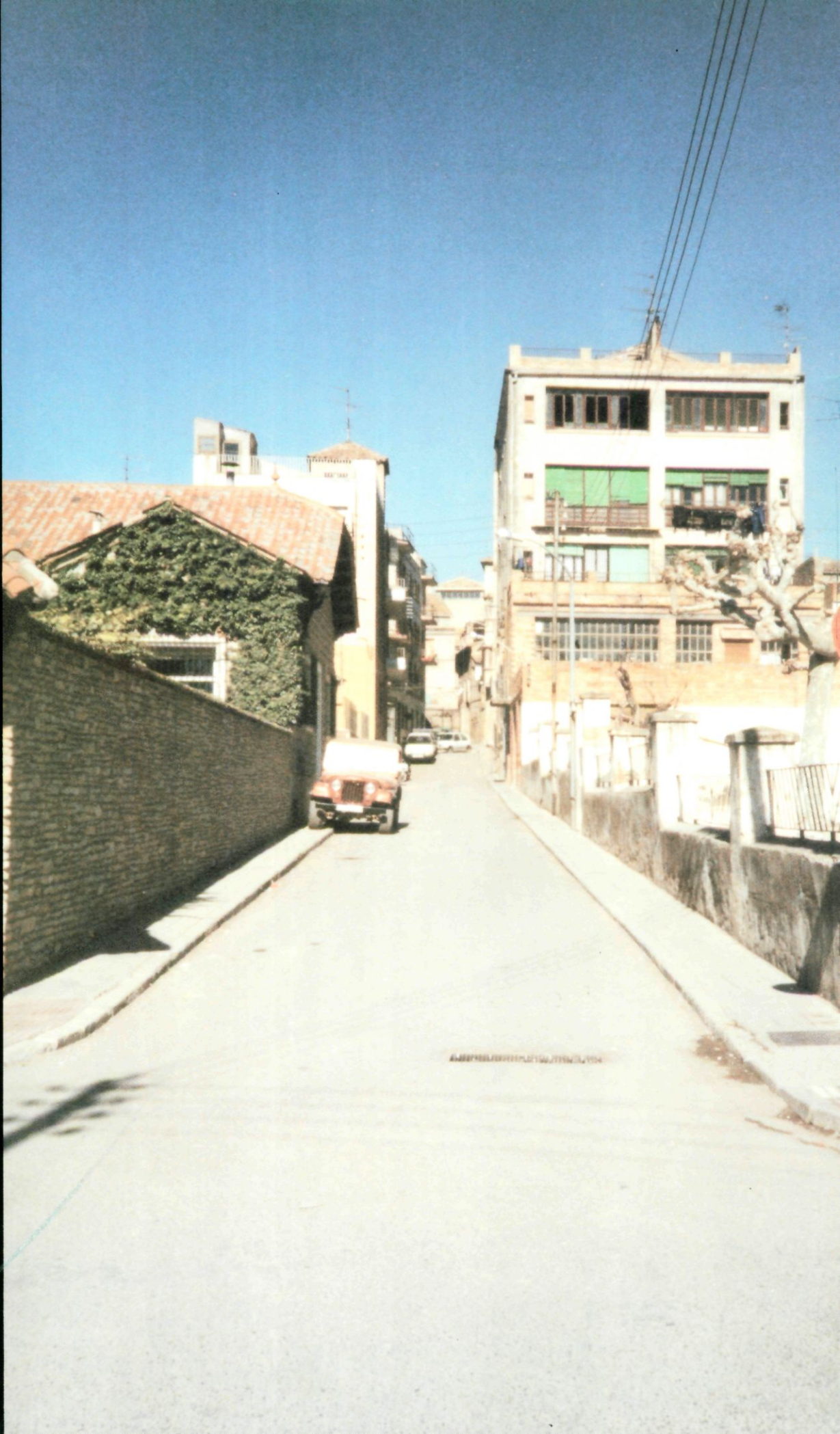
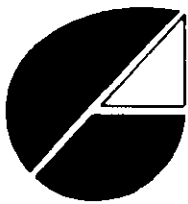

SIÓ

**INFORMATIU
D'AGRAMUNT I
DE LA
RIBERA DEL SIÓ**

GABINET AGRO-INDUSTRIAL
GABINET TÈCNIC DE SERVEIS

Àngel Guimerà, 26 bis
Telèf. Provisional 39 05 31
25310 AGRAMUNT

Un Gabinet format per professionals que li dóna la seguretat de **SOLUCIONAR QUALSEVOL projecte o gestió.**

- **Assessorament Tècnic d'Enginyeria, Arquitectura i Urbanisme.**
- **Assessorament Fiscal i Jurídic.**
- **Assessorament Comptable - Financer.**
- **Assessorament Laboral i Social.**
- **Assegurances.**

Contacteu amb qualsevol de les nostres oficines.
LA SOLUCIÓ N'ÉS GARANTIDA.

winterthur
seguros

Gerents de Cravattes Specials, amb l'alcalde Josep Huguet i el delegat de la Generalitat.

CORBATES

Agramunt, principal centre productor segons es desprèn de les declaracions fetes pels responsables de la nova indústria de confecció de corbates que s'instal·larà en uns terrenys del Polígon Industrial.

Aquest anunci tingué lloc el dia 13 de febrer en el decurs de l'acte de signatura del document de compromís de compra d'un total de 6.000 metres quadrats de superfície per part de Cravattes Specials S.L.

El gerent d'aquesta empresa, Josep M. Gili i també de CONDECOR, actualment funcionant a la nostra vila, explicà que quan la factoria estigui en ple rendiment es confeccionaran unes 10.000 corbates diàries, que sumades a les que actualment surten d'Agramunt,

convertirà la nostra vila en el principal centre productor de l'Estat Espanyol.

La nova fàbrica, amb una superfície total construïda de 3.800 metres quadrats, començarà a funcionar a les darreries d'aquest any i estarà en ple rendiment a finals del 1992 amb un total de 100 nous llocs de treball. La producció de la nova fàbrica es destinarà, en un 90%, a l'exportació i es basarà en prenes per a la classe mitja-alta, segons explicà Josep M. Gili, després de l'acte

protocolari celebrat a la Sala de Sessions de la Casa de la Vila, amb la presència del Consistori i el Delegat del Govern de la Generalitat a Lleida, Ramon Companys.

25è. ANIVERSARI DE LA CORAL

La Coral d'Avui prepara la celebració dels seus 25 anys d'existència...

amb una sèrie d'actes que tindran lloc després de Pasqua. Pertal d'obrir aquesta celebració a tots els cantaires que han passat per l'entitat al llarg d'aquests anys, la Coral els va convocar a una reunió el dia 23 de febrer. La poca assistència no va facilitar la programació de cap

Homenatjats amb motiu del 20è. aniversari.

calendari, el qual va quedar ajornat per una altra reunió. Per la seva part, la Junta directiva de la Coral d'Avui prepara l'audició de diversos concerts extraordinaris amb la participació de masses corals de renom i amb altres actes de tipus populars, ja que la celebració així s'ho mereix.

La Coral d'Avui va actuar per primera vegada davant el públic el Diumenge de Pasqua de 1966 a la Plaça de l'Església, malgrat que ho fes encara sense cap nom. Va ser un any més tard que l'adoptà en una presentació oficial. El seu primer director va ser Antoni Canosa i durant aquests anys l'entitat ha passat per diverses fases, algunes de les quals han estat ben difícils, però mai no ha deixat de complir amb les funcions

per a les quals va ser fundada.

Actualment disposa d'un patrimoni material propi, la "Casa de la Coral" i un bagatge de 25 anys de funcionament ininterromput, que configura un altre patrimoni, de difícil quantia per la seva especificitat, però d'un gran valor a nivell social.

CANAL SEGARRA-GARRIGUES.

Molta participació agramuntina i de la comarca...

en l'assemblea dels regants expectants del futur canal Segarra-Garrigues celebrada el dia 24 de febrer a Sant Martí de Maldà, amb la presència del conseller d'Agricultura de la Generalitat, Joan Vallvé i del

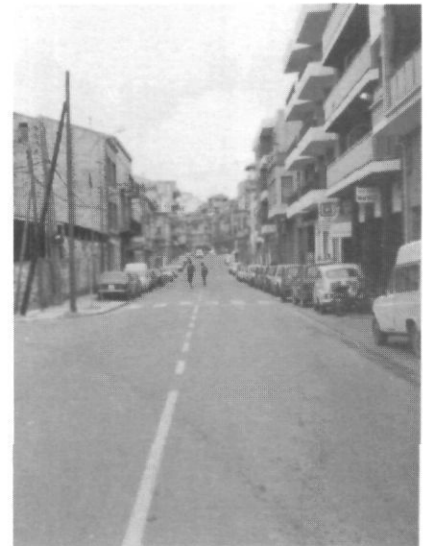
director General d'Obres Hidràuliques de la Generalitat, Francesc Vilaró.

L'Ajuntament va posar a disposició dels pagesos agramuntins i comarcans un autocar per a aquest desplaçament. És important l'interès per a aquesta obra hidràulica, que pot representar realment un canvi en el nostre municipi i en gran part de la Ribera del Sió. Segons es va informar en el decurs de l'assemblea, el canal es començarà a construir paral·lelament a l'embassament de Rialb i és previst que pugui estar llest per l'any 2000.

ACCIDENTS

Dos morts i un ferit molt greu...

va ser el balanç d'un tràgic cap de setmana en què dos joves morien i un nen resultava greument ferit a causa de tres accidents de circulació esdevinguts en indrets ben diferents, però que afectaven a famílies relacionades amb el nostre municipi.

Un dels accidents tingué lloc a l'Av. de
Jaume Mestres.

Sortida cap a Sant Martí.

El dia 19 de febrer era enterrat a Mafet el jove Josep Maria Serra i Cases, que morí el dia anterior a conseqüència de les ferides patides en un accident de circulació que tingué dies abans, en un indret de la carretera de Tàrraga. El dia 16 a la matinada moria la jove Judith Setó i Riudebàs, pertanyent a una família

agramuntina prou coneguda, encara que resident des de fa molts anys a la Vall d'Aran. El diumenge, dia 17, a la tarda, el nen Ismael Mulet Verdejo, de 8 anys, era embestit per un cotxe a l'Avinguda de Jaume Mestres, patint ferides de consideració que comportaren el seu trasllat a un centre hospitalari de Barcelona.

CURSETS

Organitzats per la Parròquia i el Consell Comarcal...

s'han celebrat dos cursos durant els mesos de febrer i març. El primer va durar un total de quatre setmanes i el tema va ser el de "L'Alimentació i la Nutrició". Tingué lloc durant els dies 12, 19 i 26 de febrer i 5 de març de 4 a 6 de la tarda a les dependències de l'Ajuntament i organitzat pel Consell Comarcal de l'Urgell amb la col·laboració del Consistori i el Departament de Sanitat de la Generalitat.

Per la seva part, la Parròquia va iniciar un curs de preparació per al matrimoni el dia 16 de febrer amb una durada de sis dissabtes. El curs

es celebrà al Foment Parroquial a partir de les 10 del vespre.

VIATGE A FRANÇA

Intercanvi escolar amb un centre francès...

varen realitzar-lo una quarantena d'alumnes de l'Institut de Batxillerat "Ribera del Sió" de la nostra vila durant els dies 12, 13, 14 i 15 del mes de febrer. En plena setmana de fred, els joves estudiants de francès de 2on. i 3er. de BUP s'allotjaren en cases particulars i a l'internat del

centre de segon ensenyament de Saint Gaudens, en el ja tradicional intercanvi que es realitza anualment amb el de la nostra vila. Durant la seva estança en aquella ciutat feren algunes excursions per la zona.

En relació a l'Institut, informarem que s'ha tret al carrer un altre número, el 17, de la revista "Aiguabarreig", que edita i publica el centre amb una periodicitat no massa regular. El contingut d'aquest darrer número està en la línia dels anteriors publicats fins al moment.

Assegurances en general
Josep Vidal
Mútua Reddis
ESTEM AL SEU SERVEI
Ctra. de Cervera, s/n.
Tels. Ofic. 39 08 63 - Part. 39 01 50
AGRAMUNT

GARATGE
Josep Vidal
GME OPEL GM
AGÈNCIA OFICIAL
SERVEI DE GRUA PERMANENT
REPARACIÓ EN GENERAL DE TOT EL
RELACIONAT AMB EL SEU VEHICLE
INSTAL·LACIÓ I CÀRREGA
D'AIRES CONDICIONATS
Ctra. de Cervera, s/n.
Tels. Ofic. 39 08 63 - Part. 39 01 50
AGRAMUNT

GRUPO CONSIST SA
GRUCONSA

Xocolata

Jolonch

AGRAMUNT

VARILUX, els vidres progressius multifocals que permeten veure-hi a totes les distàncies i sense els inconvenients dels bifocals tradicionals. Més avantatges i menys problemes per la seva vista.

Els trobareu a:

ÒPTICA ESTEVE

C/ Àngel Guimerà, 14 - **AGRAMUNT**

FARMAOPTICS

ÒPTIQUES AMB GARANTIA DE SALUT

FUNERÀRIA

Serveis de Companyies d'Assegurances

R. LLORENS

Traslats a províncies

Carrer dels Estudis Nous, 15   Telèfon: 390 420
AGRAMUNT (l'Urgell - Lleida)

FERRETERIA MOLINET

Ronda dels Comtes d'Urgell, s/n. - Telèfon 39 04 58

**CORRETGES
RODAMENTS
CARGOLS
EXTINTORS
PINTURES**

**MÀNEGUES
E I N E S
MATERIAL
ELÈCTRIC
PLÀSTICS**

AGRAMUNT - LLEIDA

El número 25 és una xifra relativament baixa que pot tenir la seva importància segons el context a què es refereixi. Si darrera aquest signe afegim la paraula "anys" el seu significat pot tenir una gran rellevància. Per a una persona és trobar-se en plena joventut i al seu davant té tota una vida per recórrer. En canvi, per a una entitat musical com és la Coral d'Avui el seu significat és ben diferent, no es troba al començament d'una vida sinó que al seu darrera ja porta una colla d'anys d'experiència i evolució.

Per Pasqua la Coral d'Avui complirà 25 anys d'existència. Al llarg d'aquests anys no tot ha estat un camí de roses, sinó que les dificultats i privacions que els integrants d'aquesta agrupació han tingut les han hagut de superar amb esforç i valentia.

En el decurs d'aquests anys el treball de la Coral no ha decaïgut, sinó que l'esperit de superació l'ha fet reeixir dia

rera dia i avui pot celebrar aquest aniversari amb tota la satisfacció i alegria que comporta haver dut a terme una tasca ben feta. Fundadors, cantaires i ex-cantaires poden estar ben contents que la Coral d'Avui hagi assolit aquest memorable llistó, perquè gràcies al treball continu de cada u l'entitat ha pogut arribar fins avui.

Al llarg de tot aquest temps, un considerable nombre de persones ha nodrit les files de l'entitat, però és gràcies a la Coral Bon Cant que la continuïtat de la Coral d'Avui s'ha fet patent, ja que en la seva majoria, avui en dia, els cantaires d'aquesta coral adulta provenen de la Coral Infantil i per aquest motiu és una entitat relativament jove. Però també deu la seva continuïtat als més veterans, als fundadors, dels quals pocs queden en actiu actualment, ja que gràcies al seu treball i dedicació en els primers dies de màxima inseguretat van aconseguir tirar endavant l'entitat i al mateix temps han estat i són un bon suport per a tots els nouvinguts.

Vint-i-cinc anys de cant són una bona colla d'anys fent música. Cada setmana els membres de la Coral es reuneixen al seu estatge social per lliurar-se durant un parell d'hores a la tasca, no gens fàcil, d'assajar una nova partitura. La Coral ha cantat per Agramunt i en tots

els desplaçaments que ha realitzat ha portat el seu nom portes enfora.

Amb el concert de Pasqua que tradicionalment realitza conjuntament amb la Coral Infantil Bon Cant, la Coral d'Avui iniciarà la celebració del 25è aniversari de la seva fundació. Un aniversari que es perllongarà durant tot l'any fins a la Pasqua de l'any vinent amb la realització de diferents activitats.

Si aquest aniversari és un motiu de joia i alegria per a tots els components de la coral, també vol que ho sigui per a tot el públic en general que any rera any ha assistit a les seves actuacions –malgrat que haig minvat en el temps– perquè gràcies als seus aplaudiments i en especial a la seva presència ha estat un motiu d'ànim i estimul per a continuar aquesta tasca musical.

Com a cantaire que sóc d'aquesta entitat, primerament de la Coral Bon Cant i posteriorment de la Coral d'Avui, vull felicitar totes aquelles persones que d'una manera o d'una altra han contribuït a fer possible aquesta efemèrides i al mateix temps encoratjo tots aquells qui estimen la música a formar part d'aquesta gran família.

Que per molts anys pugueu celebrar molts més aniversaris amb aquesta satisfacció i il·lusió.

J. Pijuan.

NOTÍCIES DE LA CORAL

Excursió a Barcelona.

El dia 17 de febrer components de la Coral Bon Cant i de la Coral d'Avui van realitzar una sortida a Barcelona per visitar l'Anella Olímpica. L'hora de la visita estava programada per a mig matí. En primer lloc es va anar a veure l'Estadi Olímpic de Montjuïc i després al Palau Sant Jordi. A la tarda es va anar al Parc Zoològic. El temps no acompanyà gaire el viatge, ja que va ploure durant tot el dia.

Assemblea d'ex-cantaires de la Coral d'Avui.

Tal com es va anunciar, el dia 23 de febrer i a l'estatge social de la Coral es va celebrar la reunió amb els ex-cantaires. Degut al poc ressò que ha tingut aquesta convocatòria, s'acordà fer una altra reunió el dia 6 d'abril. Malgrat tot, els pocs assistents que hi van anar van estar d'acord en què s'organitzés una trobada tots plegats.

Assemblea General de "Terres de Lleida" de la F.C.E.C.

El dia 24 de febrer, una representació

de la Coral d'Avui assistí a l'Assemblea General Ordinària de "Terres de Lleida" de la Federació Catalana d'Entitats Corals que es va celebrar a Verdú.

L'Assemblea es desenvolupà a partir de les 10 del matí fins a les 7 de la tarda. Hi van assistir més d'un centenar de persones que representaven a gairebé totes les corals de la Delegació. Entre altres punts de l'ordre del dia, l'Assemblea ratificà la cessió d'unes dependències del castell per part de l'Ajuntament de Verdú a "Terres de Lleida" per a una Seu permanent d'aquesta Delegació per un període de quinze anys prorrogables de comú acord. També es va fer la renovació de la Comissió Tècnica i de l'Equip de Treball.

A la una del migdia tingué lloc la inauguració de la "Seu de la Delegació" a la sala de l'Abat Copons, presidida per l'Alcaldesa de Verdú na Maria Eulàlia i Solsona i el Delegat de "Terres de Lleida" en Vicenç Perera i Puig. A continuació es va poder veure una exposició de cartells i programes d'aplects i

trobades i, a més a més, hi havia exposades totes les Senyeres de les Corals.

A la tarda tingué lloc una xerrada amb el Sr. Jordi Noguera, director de l'Orfeó Manresà, sobre tècnica coral. I després l'Orfeó Manresà va realitzar un concert a l'Església Parroquial.

Aplec Infantil.

El dia 14 d'abril tindrà lloc a Artesa de Segre el XII Aplec Coral "Juguem Cantant", amb la participació del grup petit de la Coral Bon Cant.

Aplec de Zona a Agramunt.

El dia 28 d'abril tindrà lloc a Agramunt el XII Aplec Coral Zona Nord de Lleida amb la participació de les corals: Orfeó Andorrà d'Andorra Vella, Coral Rocafort de Sant Julià de Lòria (Andorra), Orfeó Sant Ot de la Seu d'Urgell, Coral Bordonera d'Organyà, Coral Sant Andreu d'Oliana, Coral Ponts, Coral de Ponts, Orfeó Nova Solsona de Solsona, Orfeó Artesenc d'Artesa de Segre i Coral d'Avui d'Agramunt.

J. Pijuan

GESTORIA FEIXA

Sabateria, 6

AGRAMUNT

Tel. 39 06 31

- Tota classe de gestions davant Organismes Oficials
- Assegurances Socials
- Assessoria Fiscal i Laboral

2 SOLARS EN VENDA

SITUACIÓ: ENTRE CARRETERA D'ARTESA i BALAGUER
Raó: Telèfon (8) 41933

PROFESSORA D'ARTS APLICADES
especialitzada en
pintura, imparteix

**CLASSES
DE
PINTURA
ARTÍSTICA**

DIBUIX TÈCNIC < GEOMETRIA
PERSPECTIVA

DIBUIX < NATURAL
CARBONET

PINTURA < AQUAREL·LA
OLIS
ACRÍL·LICS

MODELATGE < FANG
"MACHÈ"
MAT. VARIS

S'ofereix a
l'alumne àmplia
formació tant
teòrica com
pràctica de cada
tècnica.

Per a informació:

Carrer Sió, 10
(de 5 a 9 del vespre)

AGRAMUNT

Núm. 325
Any XXVIII
Març 1991

Equip de direcció:

Josep Bertran
Jaume Cots
Joan Puig

Redactors:

Ramon Bernaus, Pasqual Castellà,
Montse Ortiz, Joan Pijuan,
Antoni Ponsa, Josep Rovira,
Anna Santacreu, Rosa Maria Sera
i Núria Sorribes.

Col·laboradors:

Serafina Balasch, Ramon Creus,
Josep Farreny, Jordi Martí,
Pere Mora, Deudat Pont,
Paulí Ribera i Guillem Viladot.

Edita: Col·lectiu de Redactors d'Agramunt

Amb la col·laboració del departament
de Cultura de la Generalitat de
Catalunya

i la Diputació de Lleida

Membre de l'Associació
Catalana de la
Premsa Comarcal

Imprimeix: Impremta-Offset Barnola

Redacció i Administració:

Plaça de l'Església, 1
Apartat de Correus, 10
Agramunt (Urgell)

Subscripció anual: 1.800 ptes.

A l'estranger: 2.200 ptes.
Número solt: 175 ptes.

Dipòsit Legal: L-138-1964

Per a subscripcions i anuncis
poden adreçar-se a:

Anna Santacreu. Tel. 39 00 96
o bé Pere Mora. Tel. 39 00 57

PORTADA: Carrer de la Barretina.

Foto: Josep Bertran

La redacció, manifesta la no obligació d'acceptar totes i cadascuna de les col·laboracions rebudes.

Per altra banda, la publicació dels articles signats, no significa l'acceptació implícita del seu contingut per part de l'equip redactor.

Es recorda que els treballs que enviiïn els col·laboradors a SÍO, han d'anar escrits en paper blanc, en una sola cara del full i a màquina a doble espai, signats i amb l'adreça; si bé, es publicaran amb pseudònim, sempre que els autors ho vulguin. Es prega també, que no passin de foli i mig.

Els escrits que arribin a SÍO, perquè puguin sortir publicats en el mes de la data de la revista, han d'ésser presentats a la redacció (Apartat 10) abans del dia 25 del mes anterior.

*Estimats
lectors...*

A finals dels anys seixanta i la dècada dels setanta, portar corbata no estava gaire ben vist per un ampli sector de la població que hi veia un signe burgès. Qui no recorda aquells jerseis amb coll alt o aquelles camises espitregades que llüïen els progres de la política i la cultura! La corbata era un senyal inequívoc de reaccionarisme i el seu ús era blasmat per tots aquells que volien entrar en la modernitat o en l'esquerra progressista, antisocialdemòcrata i contrària al capitalisme burgès.

Aquesta moda anticorbata arribà fins als primers anys de la dècada dels vuitanta. Amb l'accés al poder dels socialistes la cosa començà a canviar i la nova classe dirigent aprengué a fer-se el nus i a calcular la llargària de la part del davant. Aquest canvi, que els agramuntins devíem contemplar sense posar-hi massa atenció, com una moda més o un signe evident de l'aburgesament d'una certa esquerra, pot significar la riquesa de la nostra Vila.

Diuen que d'aquí a poc temps el nostre municipi esdevindrà el centre més important de l'Estat Espanyol de confecció de corbates. Que en sortiran a milions cada any i que fins i tot les portaran cap a la resta d'Europa. Qui ens ho havia de dir, malgrat que hi hagi encara algunes persones que no s'ho acaben de creure: "Però si no en porta ningú, de corbata", diuen els incrèduls.

Deuen ser poc observadors aquesta gent. Si ho fossin un xic ja s'haurien adonat que ja fa molts anys, a Agramunt, no portàvem corbates, però de fer-ne, fa temps que en fem. El que passa és que les dones no surten com abans a cosir-les a la vorera, com quan feien sacs. De mica en mica, les coses s'han anat modernitzant i s'ha instal·lat algun taller i ara serà tota una fàbrica en el Polígon Industrial.

Anem en camí de passar de ser coneguts com el poble dels torrns al de les corbates. Que sigui a fi de bé.

Bernat Jofre

PAGUI SENSE DINERS!

Pagui sense diners amb la **Targeta 6000** de la **CAIXA DE MANRESA**, a tots els establiments adherits als Serveis **A tot arreu "Comerç"** i "6000".

A més Vostè podrà:

Ajornar el pagament sense cost addicional fins a 45 dies, o també pagar en terminis el que hagi comprat, i disposar d'efectiu les vint-i-quatre hores als Caixers Automàtics de **CAIXA DE MANRESA** i en les xarxes de caixers més importants del país.

Si no la té demani-la

CAIXA DE MANRESA

ANGEL EROLÉS

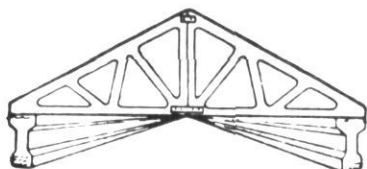

**FORJA
METALL
DISSENY**

PER A LA CONSTRUCCIÓ i L'HABITATGE

C/. Ferrocarril, 16 - Tel. 50 11 34 - 25300 Tàrrrega

PRETENSATS

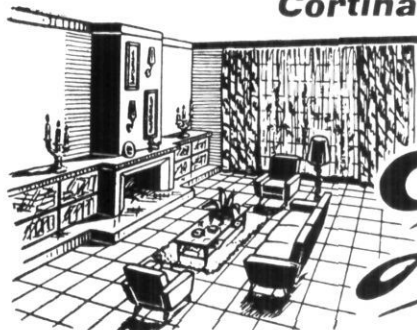
CUÑAT, S. L.

Avda. Catalunya, 13   Tel. 39.01.15   Apartat 26
AGRAMUNT   Urgell-Lleida

ROS ROCA S.A.

ELS ESPECIALISTES EN EQUIPS
PER A SERVEIS MUNICIPALS,
AGRÍCOLES I INDUSTRIALS

Cortinatges i Tapisseria

DECORACIONS

Lurita

Avgda. Catalunya, s/n.
Telèfon (973) 39 03 39
25310 AGRAMUNT

VISILLOS
MOQUETES
TAPISSAT
DE PARETS
PINTAT DE
PISOS
ESTUCATS
EMPAPERATS

PERE MARTÍ i ANDREU

"PERE PASTOR" o "PERE DEL MERCADAL"

BÀSICAMENT HUMÀ

Pujo les escales a poc a poc. No sé si m'ha dit aquesta o la del costat. No, és aquí, allí hi ha la seva moto. L'escala és un xic fosca. No sé el pis. Pujo fins dalt, car la primera porta, no em sona gens, malgrat que he vingut aquí un parell de cops. Sense voler, uns records em vénen al pensament. Records de mal físic. Em sembla notar encara el meu turmell inflat, quan poso el peu a l'últim esglaó. Abans de trucar, em quedo dreta davant la porta.

—...Ai! Marissa, corre, porta'm a casa, m'he trencat el peu!—Exagerada, sempre seràs igual. El peu! Què dius!—De veritat, em fa molt mal! No el puc posar a terra!

El camí del Mercadal a casa, se'm fa lluny. La Marissa em du a coll i be. Arribo. Fa fred. Em poso al costat de l'estufa. La iaia com sempre em renya perquè sóc un

"cavallot", diu. La Marissa se'n va fent-me l'ullet d'amagatotis. No puc aguantar de mal. El peu dins un cubell d'aigua bullent... L'olor de sal... Els braços del papa pujant-me per aquesta mateixa escala... Les llàgrimes del dolor tan intens del meu turmell... Tot em ve a la ment aquest instant. Truco. M'obre una senyora. Em fa passar al menjador i em dona una cadira. Parlem mentre arriba el seu home, en Pere. Sí, és el mateix, després de vint anys, o més. Ara, però, no em fa mal res. Miro al voltant. Fotografies i més fotografies dels fills, en Miquel i la Isabel. I dels néts, en Pere, la Mireia i en Jordi. Es nota que és un home familiar i senzill. Després, a mesura que anem parlant, m'adono que la meua primera impressió ha estat la bona. En Pere Martí és un home "molt humà".

Personalitat. - "Tinc la porta oberta sempre a tothom".

Va néixer a Nonasp, municipi de Terra Alta (Saragossa) el 29 de juny de 1924, per Sant Pere, d'aquí li ve el nom. La seva mare era d'allí i el seu pare de Batea. Una família de set germans. Ell era el segon. Va viure a Batea fins l'any 55, quan va venir a Agramunt. Aquí es va posar a treballar amb en Simon pastor, sis anys, i més tard va entrar a l'empresa Ros-Roca de Tàrraga per fer de soldador. Allí ha estat fins que s'ha retirat.

—Pere... teniu la fama de ser una persona honesta i amable. Podríeu descriure breument la vostra manera de ser?

—Crec que sóc una persona oberta, extravertida i afable. Tinc la porta oberta sempre a tothom. Sóc bo per als necessitats. Em penso que la gent d'Agramunt m'estima. Estic bé amb les persones que m'envolten. Estic orgullós de la gent d'Agramunt. Malgrat que jo no he nascut aquí, em sento tan agramuntí com el primer. I si Déu vol, aquí acabaré.

—Quins són per a vostè els mals del món actualment?

—Les guerres. Potser perquè jo vaig viure una guerra i una postguerra molt dolenta. Al meu poble, de 2500, entre afusellats i morts al camp, van ser més de 90 persones. Jo no vaig patir mai gana, ja que el meu pare era

El Pere Martí en l'actualitat.

pastor, però ràbia, tanta com vulguis.

Vam passar una Dictadura molt horrible. Per donar un exemple, si la Guàrdia Civil et preguntava l'hora i li deies la del sol, et feia pagar 25 pessetes de multa. Igual passava si no anaves a missa els diumenges o si deies alguna blasfèmia. A cops et tancaven a la presó.

Ens feien anar a fer instrucció militar al camp de futbol amb una camisa de la Falange. Els corders s'havien de quedar tancats al corral sense menjar. Tinc uns records molt dolents d'aquella època.

Un altre fet desagradable va passar al maig del 38, quan un moro va violar una noia del poble i després la va matar junt amb el seu pare. Al cap de dos dies, el van agafar i afusellar a la plaça Major de Batea, davant de tot el poble. Les bales el van travessar i van quedar incrustades a la paret. Encara s'hi poden veure. Cinc. Abans de morir va dir aquestes paraules, que sempre he recordat: "Morir en España, resucitar en Africa". Són records desagradables que voldria oblidar, però no puc. Amb la Democràcia, això no passa.

—Ara, com veu Catalunya?

—No la veig malament. Crec que ha recuperat moltes coses que no tenia. Jo sóc aragonès, però tot allò que tinc actualment és gràcies a Catalunya. Per això la tinc a dalt de tot.

-I Agramunt?

-Sóc tan agramuntí com el primer i, si Déu vol, aquí moriré. Estic molt content de la gent d'Agramunt. Me'ls estimo. Estic orgullós d'aquest poble. Molts han tingut confiança en les meves mans i això és d'agrair.

-És pessimista o optimista respecte al futur del món?

-Sincerament, pessimista. M'agrada llegir el diari i veig coses que no trobo bé. Massa. Crec que no anem pel bon camí.

Activitats: "És un do que tinc a les mans".

-Ha treballat en moltes coses?

-De pastor fins al 55, a Batea. Després sis anys més aquí a Agramunt, i la resta a Ros-Roca, com a soldador. A més, 19 anys d'acomodador al cinema del Casal Agramuntí. Quan vaig plegar del casal, va venir-me a buscar en Ramon Ribera, però jo estava ja molt cansat de treballar el diumenge i per això vaig dir-li que no. També volien que fes de massatgista al Club de Futbol de l'Agramunt. Vaig dir que si em portaven els jugadors a casa, els curaria, però anar jo al camp, no. M'agrada el futbol, però no hi vaig mai.

-D'on li vénen aquests coneixements que té per curar les contorsions, cops, tendons...?

-És un do que porto a les mans. El meu pare també el tenia. Dic que és un do perquè a part dels coneixements que un pot anar adquirint, hi ha una cosa especial que no sé d'on ve, que fa que sense saber-ho et surti. Vull dir que jo he intentat a cops estudiar coses en llibres, però la pràctica és molt diferent a la teòrica i llavors no lliguen. Per tant, davant un problema actuo segons jo mateix. És un instint que em surt. He intentat d'ensenyar-ho al meu fill, però no es pot aprendre. És un do especial que tenim alguns.

-Algú ha dit que té les mans de plata. Ho creu així?

-(Riu) No ho sé. Curen. Això és important per a la persona que té un mal.

-Des de quan desenvolupa aquesta activitat?

-Al meu poble no ho feia. Bé, amb

A Batea, l'any 50. Era quan es va casar. La parella amb una amiga.

els corders sempre, però amb la gent em feia respecte, ja que allí hi havia el meu pare. Ell me'n va ensenyar. Vaig començar en venir aquí. Per això li tinc tanta estima a aquest poble i a la seva gent que s'ha portat sempre molt bé amb mi.

-Com va ser que la gent s'assabentés que curava?

-No ho sé. Jo vaig començar per "hobby". M'agradava. Així vaig curar a gent que tenia mal d'esquena o que s'havia fet una torta o un mal gest... i s'ho van anar dient. Es parlava d'un pastor que vivia al Mercadal. El Pastor Pere o Pere del Mercadal. De mica en mica, anaven venint a casa perquè els arreglés allò que els feia mal. Sempre i quan no fos un trencament. Jo sempre he dit que no sóc metge ni puc suplir la seva feina. Jo he necessitat moltes vegades els metges i crec que la seva tasca és molt diferent de la meva. A mi m'hagués agradat ésser metge si les circumstàncies haguessin estat favorables.

-De quins llocs ve la gent? Tothom és d'Agramunt o bé en té que vénen de fora?

-De tot arreu: de Barcelona, Andorra, Sabadell, Lleida, Tarragona... I no cal dir-ho, de tots els pobles del voltant d'Agramunt.

-Quin tipus de gent ve majoritàriament? Jove, mitjana edat, gran?

-De totes les edats. Potser si cal ser més precís, diria joves i nens, ja que com que són més actius, es mouen més, també es fan més mal. Sobretot fent algun esport.

-En quines èpoques de l'any té més "visitants"?

-A l'estiu. La gent surt més. Es fan més activitats, el bon temps hi ajuda (piscines, esports a l'aire lliure...). Per tant també la gent es fa més mal. Tortes al peu, tendons fora de lloc... També el dilluns de Pasqua, per la Festa Major, Sant Joan. I després de cada cap de setmana, sobretot els jugadors de futbol.

-Parli'ns una mica dels remeis més corrents que usa. N'he sentit a parlar i crec que són molt característics.

-Mira, pels cops, sal, farina i vinagre. La quantitat la dic després de veure el cop, depèn. Pels tendrums, o pegat de sabó de casa o pegat d'alfals. Hi ha èpoques que no n'hi ha i llavors faig servir sabó de casa. Per curar ferides interiors, una fària, una clara d'ou, dos cullerades soperes de farina, una copa d'anís. Ara n'estic preparant un amb trementina. Serà com un

ungüent per curar ferides infectades, una mena de "Serptuga".

Per curar ferides en general espernellac. És una herba que les desinfecta i les fa tancar ràpidament. El timó també és desinfectant, però és millor l'espernellac. També faig pegats de sopes de la mateixa herba.

Per un mal part pixagossos i herba de pi. És de bastant mal prendre. Als corders els la donava per treure els petits.

-Es necessita força per posar els nervis o tendons a lloc?

-No, només manetes. Sense força absolutament.

-Creu que fa mal? La gent té por quan ve a vostè? Hi torna?

-Crec que no faig mal. No puc dir gens, seria una mentida. La gent quan ve té ja el mal. Jo he d'anar tocant el nervi perquè es col·loqui al lloc. La gent es queixa, és normal. Encara que n'hi ha que criden més. A mi qui em fa més llàstima són els nens, perquè els veig fràgils, poca cosa. Em tenen molt respecte. Un cas simpàtic és el d'un nen que en veure'm va preguntar a la seva mare perquè no portava una bata blanca. A mi em veuen com una persona a qui li poden explicar tot, fins i tot allò que no han dit als seus pares per por.

Tinc molts clients que tornen.

Quatre i cinc vegades; és normal. Fins i tot una nena de Puigverd ha vingut 10 cops!

-De tota aquesta gent que ha passat per les seves mans, recorda algun cas en especial?

-Sí, no un de sol, sinó diversos. Ja fa anys un nen va venir amb la seva mare. Estava molt preocupada, la senyora, perquè no sabia la malaltia del seu fill. Jo, després de reconèixer-lo, vaig dir-li que creia que tenia la bola del fèmur bastant podrida, potser per la mala curació d'un cop. Llavors la mare va anar al Doctor Quimet. Més tard el van operar i ara camina perfectament. Ja és gran.

Un altre cas que recordo amb molta estima va ésser el d'un nen que tenia molta set. A casa seva patien molt. Ja vaig dir-los allò que pensava de la seva malaltia. Es va curar. El metge que va visitar-lo va dir exactament el mateix que jo. Aquell nen encara m'escriu. Ara ja és gran. M'estima moltíssim. Per a mi això és molt important.

-Suposo que no ho fa per guanyar diners. Perquè, doncs, aquesta activitat?

-Purament per afició. Perquè m'agrada. Quan treballava, estava molts cops cansat quan arribava a casa, però malgrat això, si venia gent, jo els havia de curar i no em notaven

el cansament. Ara tinc més temps, ja que estic retirat.

-Ha tingut mai cap problema, algú que l'hagués denunciat, per exemple?

-Jo no cobro res. Ho faig per fer un favor, un bé als altres. Jo no he estudiat, no tinc cap consultori, no prenc la feina a ningú. No he tingut mai cap problema d'aquesta mena ni crec que en pugui tenir. A més, jo no visito a les cases. Si ve la gent a demanar-me un favor, si puc els el faig. Jo he viscut de la meua feina de soldador, d'això no.

-Però vostè té uns coneixements amplis del tema, no tot són "manetes". A part de tot allò que li va ensenyar el seu pare, es perfecciona d'alguna manera? Té algun llibre en concret on estudia les tècniques que aplica?

-Doncs tinc un autor que m'agrada molt i d'on he après moltes coses, sobretot problemes de lumbago, esquenes i cervicals. És el Dr. Lutz Bernau, un metge que practica la digitopuntura. La teòrica juntament amb la pràctica m'ha ensenyat molt. Llegeixo bastant sobre medecina natural. Ja fa temps havia començat a estudiar uns llibres que després la pràctica era molt diferent i ho vaig deixar, no anava amb mi. Ara, la digitopuntura és diferent. Trobo que l'entenc i és més o menys allò que ja sé. Reconec que tot té mancances. A vegades no n'hi ha prou amb la medecina natural i s'ha de recórrer a l'altra.

-A part d'aquesta afició, quines altres coses li agrada fer?

-Anar a buscar bolets i caragols. Però compte! Anar-los a buscar, no menjar-me'ls. Jo en sé bastant i en trobo, hi vaig lluny, cap al Pirineu. Després els regalo gairebé tots. Ara tinc una mica de problemes en haver de caminar per les muntanyes, ja que arran de dos accidents que vaig tenir fa anys, no puc moure bé una cama i això em dificulta la marxa. Però malgrat tot, vaig sempre que puc a buscar bolets.

-Va tenir dos accidents? Com va anar?

-El primer va ser quan treballava

Boda del fill. 2 de setembre de 1979.

per al Simon pastor. Em va caure un paller al damunt i em trencar el fèmur. Sort que la senyora Maria (la mare del Maximino Sàiz), em va veure i va anar a avisar a gent que un home estava sota el paller. Ja fa 29 anys d'això. L'altre va ésser quan treballava a cal Ros-Roca. Una errada humana. La grua va entrar allà on em trobava i em va trencar les dues cames.

-Què admira més de la gent?

-La sinceritat. Tenir consciència de la mateixa persona. Ara hi ha molts interessos.

-El seu lema?

-L'alegria. A mi m'agrada molt explicar acudits i cantar. Jo era el tercer cantor més bo del meu poble. M'encanten els nens, la seva alegria i sinceritat. La seva innocència.

-Si tornés a néixer, tornaria a fer el mateix?

-Si pogués, encara més. Sempre dins d'aquesta activitat. Intentaria amb tots els mitjans possibles ser més del que he sigut, malgrat que estic content de la meua vida. Per a mi, el millor és fer un favor a qui pugui. Molta gent diu que es morirà quan ve a veure'm; jo sempre els dic que la vida s'ha de mirar positivament, s'ha d'anar sempre endavant.

-Per acabar, voldria dir alguna altra cosa?

-Voldria donar les gràcies a tota la gent d'Agramunt. Tant als qui han passat per les meves mans com els qui no. Jo sé que malgrat no ser agramuntí de naixement, m'aprecien igual que jo a ells. M'agrada el contacte amb la gent. La vida a Agramunt.

I aquí acaben les preguntes,

malgrat que la conversa continua llargament. Ara junt amb la seva dona. Es nota que és un home familiar. Mirem fotografies. Gairebé a totes està amb algun dels seus fills, o bé amb els seus néts. Li cau la bava quan parla d'ells. Igual que quan parla de la seva terra, la Terra Alta, país del bon vi, i, és clar, he de tastar una copeta de mistela i una altra de vi ranci. Entre xarrup i xarrup van sortint coses i més coses. Com l'anècdota d'aquell dia que passava la volta ciclista de Catalunya per Agramunt i ell treballava de pastor a cal Simon. Estava mirant els ciclistes des dels pomers de cal Galceran (ara del Camats) i uns corders li van sortir cap al mig de la carretera fent caure un munt de ciclistes. Els del "NODO", en lloc de filmar la volta, van filmar-lo a ell plorant de ràbia, llençant el barret i el bastó enmig de la carretera, en veure's impotent de fer marxar el ramat. Ara riu, llavors no. Fins i tot va haver d'anar en Simon a pagar una multa al quarter!

I entre rialles i acudits, s'acaba la nostra xerrada. Amb un molt

Pere Martí i la seva esposa el dia de la boda de la filla.

bon gust de boca baixo les escales. Fa fred al carrer, jo no en tinc ara. La mistela fa el seu efecte. Abans de baixar l'últim esgraó, miro enrera. Ara em sembla recordar millor aquesta escala. Avui no em fa mal el turmell com anys enrera, però la imatge d'en Pere pastor, encara la tinc present. El record agradable a la meua ment és semblant al gust que m'ha deixat la mistela de "ca sa germana" a la meua boca.

Núria Sorribes

Plaça del Pou, 2
Tel. 39.04.25
AGRAMUNT

L'ESPIGA

ES VEN PIS

A l'avinguda de Jaume Mestres

Raó: Telèfon 76 03 14 (nits)

UNA APROXIMACIÓ A LA REALITAT D'AGRAMUNT EN LA DÈCADA DE 1840

SEGONS LES DADES DE PASCUAL MADDOZ.

per Ramon Bernaus i Santacreu

(i II)

El mot romànic, per designar l'arquitectura dels s. X-XIII, encara no es fa servir; i els coneixements històrics eren bastant relatius, puix considerava l'església un temple pagà. Tot i les desamortitzacions dels béns eclesiàstics i comunals, les rendes de la parròquia havien de ser importants per poder mantenir un rector i 12 beneficiats. La llei Mendizàbal-1835 és recent, per això es fa referència al suprimit convent de la Mercè. Aquest convent i l'església ocupaven l'espai que va des de l'actual rectoria fins a l'edifici del mercat (Espai Guinovart) i la plaça. La fundació data del s. XIV, però l'edifici enderrocats el 1936 era dels s. XVII-XVIII, i tot i que s'utilitzava com a escola estava molt abandonat des que la comunitat dels mercedaris l'abandonà el 1835. L'església, molt afectada

pels bombardeigs de 1938, fou enderrocada i al lloc que ocupava hi ha la casa de la rectoria i la sala d'actes parroquial.

Un fet semblant passà amb el convent de sant Francesc, edificat al turó dels dipòsits en el s. XVII-XVIII i abandonat també quan la desamortització. D'aquest convent i la seva església n'han desaparegut tot rastre perquè a principis del s. XX es contruïren al seu solar els dipòsits d'aigua potable de la vila.

Sense sortir-nos de l'aspecte eclesiàstic transcrivim l'entrada AGRAMUNT (p. 18): «**Uno de los 18 oficialatos de la diócesis de la Seo de Urgel, en la provincia de Lérida. Comprende (en el partido judicial de Balaguer) además del pueblo de su nombre los de Boldú, Bultidó (?), Coscó, Ceró,**

Puigvert, Santa Maria, Tarrós, Tor-nabous y las anteiglesias de Mafet, Castellnou, Puellas, Guardia y Arquells; y (en el partido judicial de Cervera) el pueblo de Montfalcó. El personal de sus parroquias asciende a 25 sacerdotes y 4 dependientes».

Canviant de tema segueix donant més dades: «**No lejos de ésta (Agramunt) hay un grandioso pozo abundante de aguas potables, blandas al paladar, que se extraen elevándolas por medio de bombas para surtido del vecindario. En las orillas del Sió, sobre el cual existe un puente de dos ojos, se encuentra un paseo formado por varias calles de álamos, casi rodea el pueblo y permanece sin el cuidado que requiere por su natural**

Entrada de la Casa de la Vila, abans d'èsser restaurada.

Església Parroquial d'Agramunt, juliol de 1892.

amenidad y por ser punto de diversión y recreo».

El pou públic estava situat a l'actual plaça del Pou i fou enderrocat l'any 1936 per ampliar la plaça. Era una obra monumental de pedra picada; l'aigua era elevada amb una bomba manual i rajava per 4 aixetes dins una gran pica de pedra; també hi havia altres piques que s'utilitzaven per abeurar els animals. Fixem-nos que l'aigua és «blanda», és a dir, crua (porta guix) i solament serveix per beure i rentar-se, però no per cuinar. L'origen d'aquest pou és almenys del segle XVIII, puix portava gravada la data de 1764 en una pedra; hi havia també com a ornamentació un escut de la vila del 1847, el qual és a la base del dipòsit del castell.

D'ençà la canalització del riu Sió cap al 1940, se cegà un ull del pont medieval. Del passeig d'àlbers a la vora del riu en tenim notícies des del 1787, quan Fco. de Zamora visità Agramunt. De tota manera, Madoz es lamenta de l'abandonat que es trobava. Avui la major part d'aquells arbres centenaris es moren i són substituïts per arbrat nou.

«Confina el término por el norte con los de Mafet y Oliola, por el este con los de Pueblas y Puigvert, por el sur con los de Almenara, Fuliola y Guardia, y por el oeste con los de Alardell y Preixens. Extendiéndose sus límites en todas direcciones a 1/2 hora poco más o menos».

Suposem que per Pueblas es referia a les Puelles, que avui juntament amb Mafet i Almenara formen part del municipi d'Agramunt. Aquests petits municipis independents es creen a partir del decret del 21 d'abril de 1834, on cada poble amb un mínim de 10 famílies podia ser municipi. El llistat utilitzat per Madoz aparegué a l'estadística cadastral de 1842. Noves lleis de reforma municipal fetes al voltant de 1850 van fer desaparèixer

molts d'aquests municipis, integrant-los als seus veïns més grans.

«El terreno es bastante llano, aunque cubierto de pequeños cerros en varios puntos. Si bien su calidad es en lo general arcillosa, está cultivado con tanto esmero, especialmente la parte que pueden regar las aguas del Sió que sin disputa aventaja en fertilidad a los restantes términos de la provincia. Cruzan el (término) de esta villa, pasando por la población, los caminos de Barcelona a la Conca de Tremp y el Valle de Arán, y el que conduce desde Lérida a la Seo de Urgel, (los cuales) se encuentran en el más lastimoso estado y casi impracticables para los carruajes».

El camí de Barcelona a la Conca de Tremp era l'actual carretera de Tàrrega a Artesa, una de les vies de comunicació més antigues d'Agramunt que travessava pel pont medieval de Sió. El camí de Lleida a la Seu d'Urgell passava per Agramunt el seu tram Balaguer-Ponts, però en construir-se la c-1313 per Artesa de Segre es marginà la Ribera de Sió; i la carretera Agramunt-Ponts pel bosc de Siscar i Oliola mai s'ha construït, tot i els molts projectes fets. Aquestes importants vies de comunicació eren el 1845 impracticables als carruatges.

Donem les dades econòmiques referents a la producció agrícola, comerç i indústria de la vila: **«Produce: trigo, cebada, avena, centeno y maíz en gran cantidad, bastante vino, poco aceite, legumbres y cáñamo, mucha hortaliza y algunas frutas; ganado de carneros; pastos y leña para combustible; caza de liebres, conejos y perdices. Comercio: el de transporte de frutos del país para Barcelona y su carrera, regresando con géneros coloniales, arroz y saladura para**

surtido de la villa y de los habitantes de los demás pueblos que concurren a los dos mercados que cada semana se celebran en ella. Industria: filatura y tejidos de lienzos toscos, alpargatería, algo de confitura, un molino harinero y escasa pesca en el río».

De tots els productes agraris, avui gairebé han desaparegut la vinya, l'olivera i el sègol, i l'ordi ha desbancat el blat com a primer cereal, ja que és l'aliment bàsic de la ramaderia. El cànem, també desaparegut, estaria molt relacionat amb les indústries de filatura, teixit i espartenyets. Enlloc s'esmenta la indústria artesana dels torròn, que cal suposar que ja existia. Les fruites i hortalisses es cultivaven als indrets regats per les aigües del Sió que portava la Segla Molinal i les seves derivacions. Aquesta sèquia pren l'aigua en una peixera aigües amunt de Puigverd, arriba a la vila per sota el raval de Puigverd, i seguia, després de travessar el carrer Estudis Nous, fins la bassa de molí situat al solar del Casal Agramuntí. Costa una mica d'imaginar el Sió amb un cabal d'aigua que permetés regar, fer anar el molí i fins i tot pescar-hi. Adonem-nos que tampoc es menciona cap de les tres fires que anualment se celebraven a Agramunt, i sí els dos mercats setmanals que es feien el diumenge i el dijous.

«La correspondencia la recibe por un baligero de la administración de Lérida; sale los lunes, jueves y sábados a las doce del día, y llega a las diez del día inmediato en que ha salido».

Donem tot seguit les dades estadístiques referides al municipi d'Agramunt, un dels apartats més interessants del «Diccionario Madoz». Aquestes dades estan tretes de les pp. 102-103 on apareixen les de tots els municipis del partit judicial de Balaguer:

ayuntamiento		población		estadística municipal				elegibles			
		vecinos	almas	electores		total					
AGRAMUNT		300	2525	contribuyentes		184					
				por capacidad		180					
estadística municipal				reemplazo del ejército							
alcaldes	tenientes	regidores	síndicos	jóvenes varones alistados de edad de							
1	1	6	1	18 años	19	20	21	22	23	24	total
				12	10	8	6	20	6	24	86
riqueza imponible											
territorial		individual		consumos		total		por vecino		por habitante	
rs	vn	rs	vn	rs	vn	rs	vn	rs	ms	rs	ms
295864		178814		83099		55777		1859	9	220	31

Al parlar de «vecinos» fa referència al que podríem dir una unitat familiar contributiva, és a dir, una casa, sinònim dels antics focs; «almas» fa referència als habitants. Pel que fa a l'estadística dels electors i elegibles, era vigent el vot censatari, és a dir, que solament tenien dret a vot els grans contribuents (180), i les persones de carrera (4), el 7'13%, per tant la resta de 2341 «almas» eren ciutadans de segona categoria. Per descomptat el dret a sufragi solament el podien exercir els varons, ja que el vot femení no es va permetre fins el 1931, en temps de la 2ª República. El nombre de «vecinos» i «almas» que apareix en les dades globals de partit judicial no quadren amb les que apareixen en l'article que estem comentant, i és bastant superior, essent de 520 i 2684 respectivament. En l'aspecte econòmic el total de «riqueza imponible» és el mateix als dos llocs.

Les dades històriques que dona Madoz són de poc interès i no les transcriuré. Acabem aquest treball amb la transcripció i comentari de la defensa que fa per la creació a Agramunt d'un jutjat de primera instància: «**Esta villa que ha tenido alcalde mayor hasta 1835, reclama y reclama con razón que se le erija de nuevo en cabeza de juzgado. Situada la población en el centro del crucero que forman las capitales de partida de Cervera, Balaguer, Tremp y Solsona, puede y debe considerarse como el punto más conveniente para residencia de un juez de primera instancia. Cualquiera que conozca el país y tenga en él algunas relaciones, se convencerá fácilmente que en la misma provincia de Lérida es reputada la villa de Agramunt como centro y cabeza de muchas poblaciones con quienes está en continuas relaciones de comercio por su misma posición topográfica y por la notable circunstancia de celebrar dos mercados semanales muy concurridos. Esto es tan cierto como que en todas las guerras, ya civiles, ya con extranjeros, ha sido Agramunt el centro de las operaciones militares, el depósito de efectos de guerra y boca y el punto donde por naturaleza de los edificios han estado jefes de graduación, cuadros de tropas, heridos y enfermos. El simple examen del número de los pueblos que tienen los juzgados de otras provincias corrobora más y más la necesidad de crear un juzgado en Agramunt, puesto que concentrán-**

donos sólo en Cataluña, Tarragona tiene un juzgado cada 36 pueblos, Barcelona cada 38, Gerona para 93, al paso que Lérida cuenta uno para 113. Si a todo esto se añade: 1º que el juzgado de Agramunt puede formarse con escaso número de pueblos de los partidos de Tremp (163 poblaciones), Cervera (135), Solsona (110), Balaguer (132); 2º que los pueblos que han de formar el nuevo partido están conformes porque se hallan más cercanos a la capital que se desea y tienen con ella más relación; 3º que los mismos partidos judiciales indicados aprueban la creación de este nuevo juzgado apoyada en todos tiempos por todas las diputaciones provinciales, podrá formarse la íntima convicción de que la justicia y las conveniencias públicas reclaman esta medida.»

Després d'aquestes afirmacions hem de creure que Madoz coneixia molt bé la Ribera del Sió, i l'aferrissada defensa d'un partit judicial per a Agramunt és digna d'elogi. Si els liberals haguessin manat més temps en els anys que Madoz tenia poder polític de segur que aquest error, que ha relegat Agramunt a una vila de segon ordre, s'hauria corregit. Fent una mica d'història repassant la divisió política i judicial de Catalunya, trobem el 1359 Agramunt dins de la vegueria de Lleida. El 1513 ja era sots-vegueria. A mitjans del s. XVII la nostra vila era el cap d'una nova vegueria. El veguer era la màxima autoritat civil i judicial, representant del monarca, jutjava civilment i criminalment, entenia en les apel·lacions dels sots-vegüers i mantenia la pau en el seu territori perseguint els criminals. Amb el decret de Nova Planta del 1716

s'introdueix la divisió administrativa castellana a Catalunya; desapareix la vegueria d'Agramunt i s'integra dins el corregiment de Cervera, quedant a la nostra vila un lloc-tinent de corregidor i un «alcalde mayor», una institució semblant a l'actual jutjat de primera instància. Aquesta situació perdura fins al bienni liberal 1822-1823 en què de forma efímera tingué la nostra vila un partit judicial, almenys sobre el paper, però la tornada de l'absolutisme ho deixà tot com abans. En la nova divisió de 1834, aplicada el 1836, desapareix de nou el partit judicial i en aquestes dates s'ha de situar l'article de Madoz, puix s'estaven fent reestructuracions. S'intentà durant els segles XIX i XX recuperar-lo de nou, però sense èxit. Fins i tot quan el 1936 es dividí Catalunya en comarques, la Ribera de Sió es fraccionà entre la Segarra, l'Urgell i la Noguera, i en les noves remodelacions comarcals fetes recentment ni s'ha plantejat la possibilitat de recuperar per a Agramunt la seva històrica capitalitat comarcal.

BIBLIOGRAFIA

- CARRERAS CANDI, F. *Geografía General de Catalunya*. Reproducció facsímil amb pròleg de Jaume Sobrequès i Callicó. Vols. II i VIII. Edicions Catalanes S.A., Barcelona 1980.
- MADOZ, Pascual. *Diccionario geográfico-estadístico-histórico de España y sus posesiones de Ultramar*. Articles sobre el Principat de Catalunya, Andorra i zona de parla catalana del Regne d'Aragó, amb pròleg d'Antoni Pladevall. Vol. I Ed. Curial, Barcelona 1980.
- MOLINÉ, Enric. «El convent de la Mercè d'Agramunt l'any 1399». *Església d'Urgell*, nº 188.
- PONS I SERRA, Lluís. *Notícia d'Agramunt, viles i ciutats*, volum V. Ed. Diputació de Lleida 1990.
- PUIG I BALL, Joan. *Agramunt, ensayo folclórico, histórico y artístico*. Ed. Imprenta y Encuadernaciones san José, Manresa 1935.
- VILADOT PUIG, Joan. *De l'Agramunt pretèrit*. Ed. A.G. Ilerda-P. Guimet, Lleida 1961.

ESPECIALITAT EN
PINTURA DECORATIVA
REVESTIMENTS TÈXTILS
CORTINATGES I RIELLS
PINTURA INDUSTRIAL

Antoni Capitàn

C. de Jaume I, 12 - Tel. 39 04 03   AGRAMUNT

SERVEI
POST-VENDA
TÈCNIC

PRESTIGI EN CALOR

Electricitat **A. INVERNON**

C. del Molí Vell, s/n.   Telèfon 39 01 76
A G R A M U N T

PALVÍ, SA

*Equips de recollida i
transport de residus*

Telèfon 39 12 48   AGRAMUNT

ES VEN PATI

Al C. de la Segla Molinal, 12

Informació: Telèfon 43 01 64

RELLOTGERIA - JOIERIA

ÒPTICA

E. LLAGUNES

ÒPTIC DIPLOMAT

Us ofereix tota classe de muntatge
d'ulleres graduades i de sol.

Carrer del Sió, 6 - Tel. 39 02 61   AGRAMUNT

Tallers JOAN JOVÉ i SOLÉ

Especialitzats amb soldadura, VIS-SENSFINS,
reparació de maquinària agrícola,
tanques i fusteria metàl·lica amb portes automàtiques.

Fabriquem generadors d'aire calent (patentats)
i els nius tèrmics, per mamellons, JO.MI. (patentats)

i com sempre, pressupostos sense compromís

Carrer del Clos, 10
AGRAMUNT (Lleida)   Telèfon 39.06.01

FUNERÀRIA

J. TORNÉ

Exclusiva de tots els serveis de OCASO, S. A.

Avda. Catalunya   AGRAMUNT   Tel. 39 08 62
(Edifici La Torre II)

ràdio sió

emissora d'agramunt i de la ribera
banda f.m. 105.5 mhz.

ESCOLTEU-NOS!

Els dissabtes de 10 del matí a 9 del vespre
i els diumenges de 10 del matí a 2 de la tarda

LA RÀDIO DEL CAP DE SETMANA

Finestra educativa

PAU, EL FUTUR DE LA VIDA

Ens adonem que vivim en un món on la delinqüència i el terrorisme són quotidianament habituals. Però no és una cosa actual. Forma part de les respostes humanes a situacions límit. Ara bé, els moderns enginys sofisticats fan més perillosos els actes que atempten contra la vida dels homes. Un altre aspecte que afavoreix aquesta sensació és l'enorme difusió que tenen avui en dia les notícies arreplegades entorn aquests esdeveniments. La gent n'està excessivament assabentada, i fins i tot, els més petits hi participen d'aquest fet, encara que hem de convindre que "l'home del sac" sempre ha existit. El ressò que ha tingut l'anomenada Guerra del Golf ha fet vessar múltiples manifestacions de suport en favor de la Pau. Les més de sis setmanes d'alarmes i d'especulacions catastrofistes han obligat diversos col·lectius, el de la nostra Escola també, a prendre postures de

rebuig sobre la por de què se'ns ha fet partícips de no saber què ens espera l'endemà.

La Junta de l'A.P.A. va tractar aquest tema en una reunió extraordinària que vam celebrar a començaments de febrer. D'aquesta trobada va sorgir la idea de promoure, en col·laboració amb els professors, unes jornades dedicades a meditar els **fenòmens que entorpeixen** continuament la convivència. Fixeu-vos que ho hem dit en plural –fenòmens– perquè no només la Guerra del Golf ens ha de fer desvetllar l'esperit solidari amb els pobles agredits sinó també tot el ventall de situacions injustes que hi ha en el Tercer Món. Vam decidir de fer-ne partícips a les famílies tot enviant-los un colom, símbol de la pau, sobre el qual hi van anotar esquemàticament desitjos de germanor i vet aquí un recull d'algunes frases que les famílies ens van trametre: "La pau és el més

bonic del món". "Volem que s'acabi la guerra". "Volem Pau. La culpa d'uns no l'ha de pagar molta gent". "Per què? És tan absurd viure si ens hem de matar els uns als altres". I així fins arribar a "enganxar" unes cinc-centes siluetes que enarboraven aquests desitjos. Per a completar-ho vam elaborar una enquesta sobre la incidència que a nivell personal i familiar tenia el conflicte de l'Orient Mitjà i per lligar-ho amb les seves actituds els fèiem reflexionar sobre "Com actuava ell, alumne, per evitar les situacions agressives i violentes". També vam penjar dues pancartes, una a cada escola, amb dues frases esquemàtiques, una de les quals encapçalava aquest escrit i amb què voldríem acabar en l'anhel que fos una realitat: PAU, EL FUTUR DE LA VIDA.

*Associació de Pares
Col·legi Públic "Macià-Companys"*

ELS PARES A LA GUARDERIA

Des de fa dos cursos funciona a la Guarderia Municipal d'Agramunt una Comissió de Pares. Aquesta Comissió està formada per pares que voluntàriament s'han ofert per ajudar i participar amb les educadores en tot allò que fa referència a l'educació dels seus fills: festes, xerrades, reivindicacions...

Cada vegada més sentim dir la importància que té la participació dels pares a l'escola i aquesta comença amb la Guarderia. L'educació que els nens reben en aquests primers anys és importantíssima pel seu futur, com importantíssima és la col·laboració dels pares a l'escola. Aquesta col·laboració podria ben bé començar entrant a formar part en una comissió de pares on sempre, respectant les idees i parers de tots, tenen un objectiu comú: ajudar els educadors perquè la guarderia funcioni cada dia millor.

La Comissió de pares d'aquest curs, en una de les seves reunions, va aprovar fer un manifest per la pau, manifest que hem volgut publicar perquè tots el puguin llegir i esperem que en llegir-lo ens faci reflexionar, no només en aquesta guerra de què tant hem sentit parlar aquests últims dies, sinó en moltes petites "guerres" que diàriament vivim tots plegats.

MANIFEST PER LA PAU

Els pares, mares i educadores de la Guarderia Municipal d'Agramunt no podem ni volem deixar passar l'oportunitat de manifestar el nostre parer envers la greu situació provocada per la guerra del Golf Pèrsic.

–Els pares d'avui volem un món pels nostres fills on els conflictes es solventin en un marc de diàleg i sol·lidaritat.
–No volem tercers mons, sinó un de sol, on tots els nens tinguin els mateixos drets i oportunitats.

Per la qual cosa no podem estar passius davant aquest conflicte i hem de prendre la ferma determinació de dir:

- Prou guerra!
- Prou injustícies!
- Prou especulacions!...

Però ho hem de dir amb tota la fermesa que ens dóna l'estar convençut de tenir tota la raó i participant activament per aconseguir-ho.

De la nostra actitud d'avui aprendran els nostres fills i d'aquests depèn que sigui realitat un dia, aquest món que avui tots desitgem.

Les educadores i la Comissió de Pares de la Guarderia Municipal d'Agramunt. 18 de febrer de 1991

Nova Sèrie 50 John Deere

LA QUALITAT ÉS LA NOSTRA FORÇA

1837-1987
150

CONCESSIONARI JOHN DEERE

VICENS

TRACTORS I MAQUINÀRIA AGRÍCOLA

Carretera N-II, Qm. 486'800 - Apartat 57 - Telèfon 60 04 50
MOLLERUSSA

MALALTIA D'ALZHEIMER

Degut que l'expectativa de vida de les persones es va allargant, és lògic que les demències senils augmentin cada vegada més, arribant a ser un problema de salut pública. Actualment dels dotze milions d'espanyols majors de 65 anys, més de set-cents mil pateixen demència senil.

La demència es caracteritza per una deterioració global i progressiva de les capacitats intel·lectuals ja adquirides, que interfereix amb la vida social o professional de l'individu, afectant aspectes com memòria, judici, raonament abstracte, capacitat d'aprenentatge, orientació, parla, etc.

Dins les demències senils, la malaltia d'Alzheimer és la causa més comuna de demència (50%) a partir dels 65 anys, aquesta malaltia s'associa amb una disminució marcada de l'expectativa de vida.

No es coneix la seva etiologia (causa), però sembla que és multifactorial. Afecta tant als homes com a les dones, rarament abans dels 30 anys; afecta el 5% dels majors de 65 anys i el 20% dels majors de 80 anys.

La malaltia d'Alzheimer es caracteritza clínicament per una demència lentament progressiva i histològicament per un conjunt de lesions microscòpiques al cervell. Es poden diferenciar tres estadis:

Inicial: el símptoma inicial és el deteriorament de la memòria a curt termini o recent. A continuació apareix un deteriorament a la capacitat d'assimilar nova informació; això contrasta amb el manteniment de la memòria antiga, fins i tot de la seva infància, així com el poder realitzar accions ru-

tinàries, però si es modifiquen, encara que sigui de manera molt lleugera l'entorn del malalt, aquest és incapaç de modificar el seu comportament.

La parla es manté en aquesta fase, encara que comencen a aparèixer dificultats per nombrar objectes o persones.

Solen mantenir una certa apatia i manca d'interès pel seu entorn.

Poden presentar-se episodis d'excitació així com idees paranoïdes i freqüentment s'associa amb la tendència a acumular objectes. Aquesta fase pot durar d'1 a 3 anys.

Demència clara: Dura de 2 a 10 anys. A aquesta fase el malalt pot tenir clars problemes d'orientació temporal o espacial (és quan el malalt va al metge). Lògicament els símptomes de la fase inicial s'accentuen i es produeix una disminució de la capacitat de comunicació i mobilitat espontània. Pot aparèixer incapacitat per vestir-se, així com absència de reconeixement d'objectes i/o persones habituals.

Fase incapacitat o terminal: De 8 a 12 anys. A més a més d'un profund deteriorament psíquic, apareixen alteracions motores (rigidesa, generalitzada, actitud en flexió), crisis epilèptiques, etc. Gran pèrdua de pes. Descontrol d'esfínters tan urinaris com fecals.

En aquesta fase el malalt és totalment dependent per a les seves necessitats habituals.

La malaltia d'Alzheimer no sempre té exactament aquesta estructuració; depèn de la simptomatologia, edat de començament, antecedents familiars. Però pot ser útil com exemple general de la malaltia.

No existeix en l'actualitat tractament específic que pugui curar o dificultar que la malaltia progressi. S'han utilitzat vasodilatadors cerebrals i fàrmacs que estimulen directament i de forma inespecífica el metabolisme neuronal. Actualment s'estudien diferents tipus de tractaments, però encara són això, estudis.

El tractament es fonamenta en tranquil·litzants, hipnòtics, antidepressius, etc., depenent dels símptomes fonamentals.

S'han de tractar les malalties associades (cardiopaties, bronquitis, diabetis, etc.).

Ajuda a la família dels malats, ja que el malalt necessita ajuda "tot el dia"; això produeix una gran angoixa al medi familiar, es deu fer ajudes socials i psicoteràpies, hospitals i llars de dia, conveniència d'hospitalitzacions per períodes curts i fins i tot en alguns casos extrems ingressos en institucions apropiades.

Jesús-Ramon Giménez Sanz
Metge

GRAN MERCAT

El Rebost

Carrer de Sió, 15

XOCOLATA • CAMELS • CONFITS

Una llarga... i dolça tradició

Fabricats per R. VICENS, S. A.

Ctra. de Tàrrrega, s/n.

Telèfon 390.607

RENAULT

JERON VALLS I SEGURA

Servei de Planxisteria i Grua
Càrrega d'aire condicionat

Ctra. Artesa-Tàrrrega, Km. 12'800

Tel. 39 03 34 - Fax: 39 12 84

AGRAMUNT

MAQUINÀRIA AGRÍCOLA

JOSEP MARTORELL

Fontaneria

Electricitat

Electrodomèstics

VILANOVA

Tels. 39 08 90 i 39 02 23

Guimerà, 13

AGRAMUNT

Restaurant

Cafeteria

Discoteca

Sala de Festes

Piscines

Pista d'Estiu

Video-Set

Estacions de

Servei a:

Agramunt

Cubells

Montgai

Mont-roig

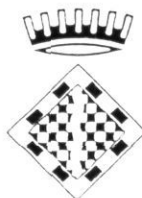
Establiments

E. S. A.

Tels. 390802
390202 - 390142

AGRAMUNT

CONSELL COMARCAL DE L'URGELL

OFICINA COMARCAL D'INFORMACIÓ AL CONSUMIDOR LA CÈDULA D'HABITABILITAT (II)

Què significa la cèdula d'habitabilitat?

Aquests requisits són els mínims que un habitatge ha de reunir per poder ser utilitzat com a residència humana. El document que garanteix l'existència d'aquests mínims és la cèdula d'habitabilitat. L'atorgament d'aquest document es regula en el Decret 129/84, que defineix la cèdula com un document lligat a l'habitatge i que té un termini de validesa de 10 anys (indefinit mentre no es produeixi cap canvi d'ocupació).

Aquest document s'exigeix tant als habitatges de nova construcció com als antics i que fa molt de temps que no han estat revisats, en els quals es fa una inspecció quan hi ha un canvi d'ocupant. Aquestes inspeccions han de ser dutes a terme per un tècnic privat, el qual ha de facilitar un certificat d'habitabilitat. Els serveis d'inspecció de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge de la Generalitat, quan ho consideren necessari, procedeixen a fer una nova inspecció per tal de vetllar perquè la qualitat de l'edificació i de l'habitatge assegurui unes condicions mínimes.

En la revisió de les condicions d'habitabilitat es prenen en consideració tant la superfície de l'habitatge, la compartimentació, la presència de vicis aparents en la qualitat de la construcció, l'equip necessari disponible (bany, cuina, instal·lacions), com la seguretat. En cas que un habitatge no reuneixi prou condicions, cal que abans que s'hi instal·lin els ocupants s'hi facin les reparacions necessàries.

Quins avantatges i quines exigències comporta la cèdula d'habitabilitat?

En el Decret de regulació de la cèdula d'habitabilitat es fixen les condicions següents:

- L'obligació de disposar de la cèdula abans d'ocupar l'habitatge.

- Els promotors o propietaris han d'obtenir la cèdula abans de llogar o vendre l'habitatge, i han de fer constar el número de la cèdula en el contracte de lloguer o en l'escriptura de compra-venda.

- Les companyies d'aigua, gas i electricitat no poden contractar els seus serveis en cap habitatge que no disposi de la cèdula d'habitabilitat.

- Les cèdules les atorguen els caps de Serveis Territorials de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge.

Juntament amb la sol·licitud de la cèdula cal presentar, en el cas de la primera ocupació:

- la llicència d'obres atorgada per l'Ajuntament, per tal de

garantir la legalitat urbanística dels nous habitatges.

- el certificat de final d'obra o d'habitabilitat emès per l'arquitecte, l'arquitecte tècnic o l'aparellador que ha dirigit les obres, i

- el justificant d'haver presentat la declaració d'alta en la contribució Territorial Urbana.

En el cas de la segona ocupació, cal presentar:

- un certificat d'habitabilitat emès per un arquitecte o un arquitecte tècnic o un aparellador, el qual ha de fer prèviament una inspecció de l'habitatge per tal de garantir el compliment dels mínims d'habitabilitat.

La creació de la cèdula d'habitabilitat amb caràcter obligatori ha permès de fer una tasca realment positiva en la millora de l'habitatge i augmentar d'una manera progressiva la qualitat tant dels nous habitatges com del parc d'habitatges existent, i ha deixat inutilitzats els habitatges que no presenten els mínims d'habitabilitat exigits o ha obligat a rehabilitar-los.

PER A QUALESVOL TEMA RELACIONAT AMB EL CONSUM, PODEU DIRIGIR-VOS A L'OFICINA COMARCAL DE CONSUM I TURISME.

Avinguda Raval del Carme, n. 6 - Tel. 50 08 83
25300 - TÀRREGA

Electricitat ALBAREDA	
Carrer Sió, 1	Tel. 39 08 04
Pastisseria i Forn BARÓ	
Sió, 12	Tel. 39 07 09
Lampisteria J. BARRIL	
Pl. Amball, 56	Tel. 39 06 70
Bar BLANC i NEGRE	
Avgda. J. Mestres, 28	Tel. 39 07 02
Motos BOVET	
Carrer Institut	Tel. 39 09 99
Forn CAMATS	
Sant Joan, 4	Tel. 39 02 38
BANC CENTRAL	
Guimerà, 5	Tel. 39 00 93
Magatzems COTS	
Plaça Mercadal, 4	Tel. 39 01 32
Ferreteria ESCOLÀ	
Guimerà, 3	Tel. 39 01 65
Mobles ESCOLÀ	
Avgda. M. Jolonch, 28	Tel. 39 07 85
Fotos FONT	
Sió, 31	Tel. 35 04 34 Seu d'Urgell
Sabateria HUGUET	
Plaça Església, 7	Tel. 39 06 63
Carnisseria JORDINA	
A. Guimerà, 26	Tel. 39 00 37
Torrans i Pastisseria A. LLUCH	
Plaça Pou, 1	Tel. 39 00 30
Sastreria-Confeccions NOGUERA	
Sió, 8	Tel. 39 02 14
Electricitat J. OMEDES	
Plaça del Pou, 22, 6º B	Tel. 39 04 22
Rellotgeria, Joieria i Armeria JOSEP PLA	
Plaça de l'Om, 1	Tel. 39 03 06
Electricitat i Fontaneria P. RIERA	
Travessia Aspi, 5	Tel. 39 07 14
Torrans ROIG	
Avgda. M. Jolonch	Tel. 39 02 33
Taller Miquel ROVIRA	
Avgda. A. Ros, 24	Tel. 39 07 86
Torres CA L'ESPARTER	
Sió, 35	Tel. 39 08 39
Farratges VIÑALS	
Avgda. Catalunya	Tel. 39 00 31
Peixateria VILLALTA	
A. Guimerà, 6	Tel. 39 06 38
Queviures R. SERA	
Sant Joan, 3	Tel. 39 01 85

APRENGUI MECANOGRAFIA EN 28 HORES

MÈTODES AUDIOVISUALS

a

AMB PANEL
ELECTRÒNIC

meca·rapid

GARANTITZEM:

- 200 pulsacions/ minut.
- Cursos de velocitat fins 350 pulsacions/minut.
- Escriptura amb tots els dits sense mirar al teclat.
- Cursos de velocitat en Català.

Tots els dilluns comencen cursos

VTÈ. ESCULL EL DIA I L'HORA
QUE DESITJA COMENÇAR EL CURS.

HORARI CONTINUAT DE 10 MATÍ A 10 NIT

New School II S.L.

Carme, 31 - 1er.

Tel. (973) 31 11 43

25300 TÀRREGA (Lleida)

Gent, fets, coses...

El gegant dels peus de fang

Encenc el televisor. Bones notícies. Diuen que ha acabat la guerra al Golf. I la fi d'una guerra, de qualsevol guerra, sempre ha de ser motiu d'alegria, encara que, ben mirat, és una alegria només a mitges, perquè la joia completa hauria estat si mai no hagués començat.

Ha estat una ràpida derrota militar sobre un dels exèrcits que sobre el paper era un dels capdavanters a escala mundial. Però sembla que només ho era sobre el paper. Armat fins a les dents, però desposseït per complet d'una infraestructura amb mínimes garanties d'èxit, Saddam, com tots els dictadors moderns o antics, va deixar a la cuneta alguns dels seus més íntims col·laboradors que l'haurien pogut ajudar molt en una feina tan feixuga, però l'afany de protagonisme o l'excés de desconfiança el van fer quedar sol davant les masses, coses que, generalment, no poden pair les cassoles dels qui es creuen capaços de pensar i de decidir per tot un poble, el qual té reservat el dret exclusiu de seguir les directrius que brollen del cap privilegiat, fent de ramadet de bens predestinats al sacrifici.

Una guerra és sinònim de patiments i destrucció, però també és sinònim de sucosos negocis. Per començar, a l'Iraq se'l va haver d'armar; d'això se n'encarregaren els mateixos que més tard, o qui sap si ja des del principi, han estat els designats per aixafar per complet tot aquest arsenal bèl·lic.

Ara, una vegada el destructor ha estat destruït, s'ha de refer l'obra. Si els negocis havien estat bons armant-lo, ara també ho seran anul·lant-lo.

Segons els entesos en economia, en la batalla dels negocis s'hi espera molta agressivitat, encara que, per sort, sense vessament de sang. Americans, anglesos i companyia, ja tenen els seus plans elaborats de fa temps, potser del mateix disset de gener quan va començar el primer bombardeig; però altres països amb menys empenta industrial, inclòs l'estat espanyol, també deuen somiar de poder donar una llepadeta al pastís, per petita que sigui.

De feina a fer n'hi ha molta i sembla que la de Kuwait se l'han d'adjudicar definitivament els americans, seria la recompensa lògica d'aquests (els kuwaitians) envers qui els ha fet fora de casa seva les forces invasores. L'altra part del tortell ja no és de la mateixa fornada, tot i així, també l'ensumen amb deler i, és de creure, que a l'Iraq tampoc no li mancaran empreses que hi arriquin les seves inversions.

A. Ponsa

Demografia

(Mes de febrer de 1991)

NAIXEMENTS:

Gemma Morell i Cases dia 16
Carles Hernández i Domínguez dia 17

MATRIMONIS:

Antoni Casanovas i Sánchez i
Marta Castellà i Escolà dia 16

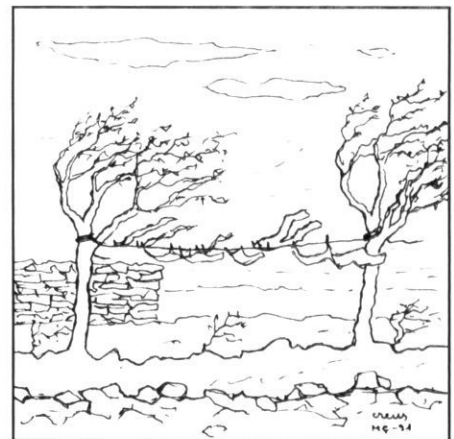
DEFUNCIONS:

Francesc Torres i Fa 60 anys dia 3
Martí Ginestà i Villalta 71 anys dia 6
Jaume Barril i Solé 85 anys dia 7
Lluís Oronich i Farran 80 anys dia 14
Montserrat Cases i Gorro 79 anys dia 15
Maria Monell i Escayola 94 anys dia 26

Temps

PLUJA CAIGUDA DURANT EL MES DE FEBRER

Dia 1	2'4 l/m ²
Dia 6	1'8 l/m ²
Dia 7	1'6 l/m ²
Dia 16	5'5 l/m ²
Dia 17	5' l/m ²
Dia 28	2' l/m ²
TOTAL	18'3 l/m²

TEMPERATURES EXTREMES DEL MES DE FEBRER

Màxima del mes	18°, dia 25
Mínima del mes	-5°, dies 15 i 16
Oscil·lació extrema mensual	25
Mitjana de les màximes	10'892
Mitjana de les mínimes	0'678
Mitjana de les mitjanes	5'785
Mitjana mensual a les 8h	2'250

L'Observador: Deudat Pont

amenitats

ARITGRAMA

5	x	:	=15
+		+	+
6	+	-	=10
+		-	x
3	+	+	=12
=14		=8	=10

Col·loqueu en les caselles en blanc, les xifres necessàries per obtenir els resultats corresponents.

SOPA DE LLETRES

En aquest embolic de lletres hi trobareu el nom d'onze aus que hi ha.

A	G	C	E	N	A	B	P	C	T
D	U	E	I	F	J	E	G	L	O
H	A	M	S	V	R	N	T	O	I
A	T	N	P	D	R	P	A	U	D
S	L	R	I	B	E	R	A	Z	N
I	L	U	X	L	O	A	M	B	I
A	A	C	I	T	L	O	D	L	E
F	I	C	R	J	L	A	L	F	A
G	A	O	L	O	H	A	G	M	C
N	T	O	C	P	G	R	U	X	O

SALT DE CAVALL

Començant per la sí·l·laba on assenyalava la fletxa, i fent el moviment del cavall als escacs, trobareu un refrany català.

tant	di	tant	pe
can	ca	can	ners
↙	Els	se'n	llans,
	nen,	dels	van.

Solució a l'Aritgrama:

=14	=8	=10
3	+	+
+	-	+
6	+	+
+	+	+
5	x	:

Solució, per P.R.:

N	L	O	C	F	H	X	O
G	A	O	L	O	H	A	G
A	V	I	C	R	J	L	A
A	V	I	C	R	J	L	A
A	V	I	C	R	J	L	A
T	N	P	D	R	P	A	U
S	L	R	I	B	E	R	A
I	L	U	X	L	O	A	M
A	T	N	P	D	R	P	A
A	T	N	P	D	R	P	A
H	A	M	S	V	R	N	T
Q	U	E	I	F	J	E	G
A	S	C	E	N	A	B	P

Solució al Salt de Cavall, per P.R.:

Els diners dels capellans, cantant venen, cantant se'n van.

L'ACUDIT D'EN CREUS

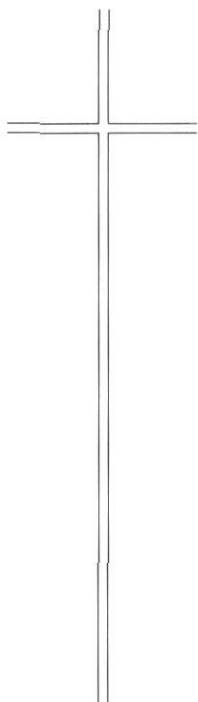

Pel Broc Gros

La caLa i SeRa.

Pregueu a Déu per l'ànima

D'ANDREU SELLART i PUJADAS

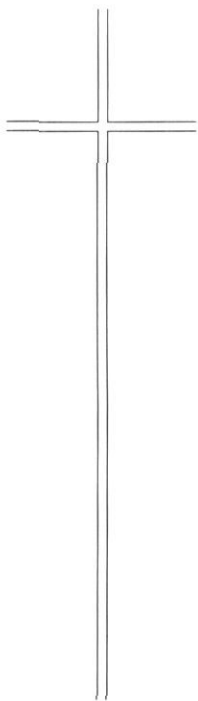
Vidu de Magdalena Pedrós

qui ha mort cristianament el dia 25 de febrer de 1991,
a l'edat de 81 anys, havent rebut els Sants Sagraments.

R. E. P.

Els seus apenats: fills, filla política, néts, germà, cunyats i
la família tota us agrairà que el tingueu present en les
vostres pregàries.

PRADELL, febrer del 1991

CANT ESPIRITUAL

I quan vingui aquella hora de temença
en què s'acluquin aquests ulls humans,
obriume'n, Senyor, uns altres de més grans
per contemplar la vostra faç immensa.
Sia'm la mort una major naixença.

J. Maragall

Pregueu a Déu per l'ànima de

MARIA BARRIL i SOLÉ

que morí cristianament a Barcelona, el dia 29 de març de 1990,
a l'edat de 87 anys, rebuts els Sants Sagraments.

A.C.S.

Els seus apenats: fills, Francesc i Rosa; fills polítics, Emília i Josep; néts,
germà, Jaume; cunyada, Roseta, besnéts, nebots, cosins i la família tota, us
preguen una oració per la seva ànima.

AGRAMUNT, març de 1990

FUTBOL Campionat Segona Regional - Grup XIII

17 febrer	AGRAMUNT - SANT GUIM	1 - 3
24 febrer	BELLCAIRENC - AGRAMUNT	1 - 1
3 març	AGRAMUNT - SANAÜJA	2 - 0
10 març	S. MARTÍ DE MALDÀ - AGRAMUNT	0 - 1

Amb aquests darrers resultats, l'Agramunt ha aconseguit deixar el "fanalet vermell" de la classificació, lloc que ocupava des de feia nombroses jornades. Tot i que es va perdre a casa amb el St. Guim, en un partit on hi va haver de tot menys futbol, ja que el camp estava impracticable degut a pluja, els tres resultats següents han estat esperançadors de cara a salvar la categoria.

Malgrat les dificultats, si l'Agramunt pot guanyar els equips que com ell estan immensos en el descens, la salvació encara pot ser possible. I si de tant en tant es pot treure punts d'algun camp dels de «dalt» -cas del St. Martí de Maldà- encara millor.

A hores d'ara, l'equip és penúltim amb 18 punts i 6 negatius. Ha marcat 28 gols i n'ha encaixat 46.

L'equip base ha estat: Lladó, Torres, Ramos, Guixé, Puig, Penella, Llorens, Giménez, Nadal, Secanell, Escolà. També s'han de destacar: Esteve, Àngel i Pla.

J.R.

PATRONAT MUNICIPAL D'ESPORTS

El passat dia 27 de febrer es celebrà una reunió del Consell del Patronat Municipal d'Esports, en la qual es tractaren i s'aprovaren per unanimitat els següents temes:

- Inventari de béns i drets del Patronat Municipal d'Esports.
- Liquidació del pressupost de 1990 i aprovació dels comptes generals del pressupost ordinari del mateix any.
- Ratificació de la modificació de les taxes per a la prestació de serveis i per a la utilització de les instal·lacions.
- Aprovació del Programa d'actuació per a l'any 1991, en el qual es preveuen les següents activitats: Escoles esportives d'hivern 90/91. Curssets esportius d'estiu. IX Torneig de Futbol Sala juvenil/sènior i II aleví/infantil. V 24 hores d'esport. XII Cursa popular Festa Major. II Cursa del torró. Activitats extraescolars i Programa multimèdia.
- Aprovació provisional pressupost ordinari exercici de 1991.

CENTRE D'ESPORTS AGRAMUNT - Secció de Billar

CAMPIONAT DE CATALUNYA "BANDA" 3a. Categoria.

El dia 16 de febrer es van disputar les Semifinals d'aquest

campionat, amb el següent resultat pel nostre únic representant:

Local: C.B. Lliçà de Vall. Classificació Final: 1.- Joan Llorba (Agramunt) 6 punts. 2.- Ramon Costa (Cervera) 4 punts. 3.- Julià Gómez (Lliçà de Vall) 2 punts. 4.- Josep Coronado (Premià de Mar) 0 punts.

Joan Llorba es classifica per a la final de Catalunya.

FINAL DE CATALUNYA Modalitat "BANDA" 3a. Categoria.

Local: C.B. Alba (Badalona) Classificació Final: 1.- Pere Quiñonero (Molins de Rei) 10 punts. 2.- Romà Busquets (Mollet) 6 punts. 3.- Bing Youl (Badalona) 4 punts. 4.- Josep M. Villar (Granollers) 4 punts. 5.- Joan Llorba (Agramunt) 4 punts. 6.- Abelard Salvatierra (Vilanova) 2 punts.

Per segona vegada consecutiva Joan Llorba accedia a una Final de Catalunya, però igual que li succeí en la modalitat lliure, desenvolupà un joc excel·lent en totes les eliminatòries anteriors que li permeteren arribar a la final amb aspiracions, i un cop a la final es va trobar mancat d'aquella sort que acostuma a acompanyar els campions.

Felicitem des d'aquí el company Joan Llorba pel bon joc que està desenvolupant al llarg de tota la temporada, deixant ben alt el nostre pavelló arreu de Catalunya.

LLIGA CATALANA PER EQUIPS.

El dia 9 de febrer començà una nova edició de la Lliga Catalana per equips. Aquesta competició es juga en dues fases, en la primera es formen grups de 5 o 6 equips que juguen en forma de lliga a doble volta, els dos primers classificats de cada grup passen a la segona fase que es juga a K.O. directe, anada i tornada, fins arribar a la Final.

En la primera fase, s'ha format un grup amb els cinc equips de la província: Cervera, Guissona, Agramunt, Ponts i les Borges Blanques.

Resultats del mes de febrer: Borges 0 - Agramunt 8; Ponts 4 - Cervera 4; Cervera 6 - les Borges 2; Guissona 2 - Ponts 6; Agramunt 2 - Cervera 6; les Borges 2 - Guissona 6; Guissona 0 - Agramunt 8; Ponts 6 - les Borges 2.

Classificació: Cervera i Ponts 5 punts, Agramunt 4, Guissona 2 i les Borges Blanques, 0.

Els punts parcials aconseguits per l'Agramunt es reparteixen entre els següents jugadors: Joan Llorba 4 (4), Ignasi Aragon 4 (6), Joan Barrios 4 (6), Ramon Coscollola 2 (4), Francesc X. Noró 2 (2) i Laureà Giménez 2 (2).

L. G.

Es comunica que el proper dia 11 de maig tindrà lloc, a les 10 de la nit i al Restaurant Kipps, el sopar de la catorzena trobada de les ex-alumnes del Col·legi de Monges.

Agraïrem a totes les ex-alumnes que vulguin assistir-hi, que passin per la Caixa de Catalunya, a partir de l'1 de maig per recollir el seu tiquet, el preu del qual serà de 1.650 ptes.

La Comissió Organitzadora

**ES VEN
PIS i PÀRKING**

Junt o per separat

C/. Verge del Socors (Bloc Bertran)

Raó: Telèfon 93 / 803 55 09

La nostra primera mutualitat del país

3.600 empleats amb 12 clíniques pròpies i 60 consultoris fan que 300.000 socis ens confiïn la seva salut.

QUINTA DE SALUT
L'Aliança
Mutualidad de Previsión Social

PRESTACIONS SANITÀRIES I ECONÒMIQUES:

- ASSISTÈNCIA SANITÀRIA (Clínica i Consultoris)
- ASSISTÈNCIA SANITÀRIA MULTIDENTAL
- PRESTACIÓ PER MALALTIA (Fins a 5.000 ptes./dia)
- PRESTACIÓ PER HOSPITALITZACIÓ (Fins a 10.000 ptes./dia)
- PRESTACIÓ PER INTERVENCIÓ (Fins a 5.000 ptes./punt)
- PRESTACIÓ PER ÒBIT (Fins a 1.000.000 ptes.)

L'Aliança
L'EFICÀCIA MÉS HUMANA

DOSSIER PUBLICITAT

Confia'ns la teva salut

PER A MÉS INFORMACIÓ:

CONSULTORI D'AGRAMUNT - C. JAUME MESTRES

DELEGAT: JOAN JUBETE - TEL. 39 03 52

L'Ajuntament informa

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA MAS "VELL"

El Consell del Patronat, en sessió plenària celebrada el dia 19 de febrer, aprovà la liquidació del Pressupost ordinari de 1990 del Patronat de la Residència Geriàtrica "Mas Vell", el resultat del qual ha estat el següent:

-Existència a 31. 12. 90:	73.214'-
-Pendent d'ingrés:	756.188.-
TOTAL:	829.402.-
-Pendent de pagament:	1.064.067'-
DÈFICIT:	-234.665'-

Aquesta liquidació fou aprovada per l'Ajuntament Ple el passat 22 de febrer. Cal fer constar que el Sr. Alcalde va manifestar la seva satisfacció per la bona gestió que s'ha demostrat en l'administració de la Residència.

En el transcurs del mateix Ple també s'aprovà inicialment el pressupost ordinari de 1991 del Patronat de la Residència, el qual resumim a continuació:

DESPESES	12.580.000'-
INGRESSOS	9.830.000'-
Dèficit inicial	2.750.000'-

Aquesta diferència en el pressupost serà coberta en part pel Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya i en part per l'aportació d'aquest Ajuntament.

PLA PARCIAL Nº 5 "INDUSTRIAL"

Havent-se aprovat definitivament per la Comissió d'Urbanisme de Lleida el Pla Parcial Nº 5 "Peixeres", i als efectes d'iniciació de l'expedient de reparcel·lació, aquest Ajuntament aprovà inicialment aquest projecte de reparcel·lació en el Ple corresponent al mes de febrer.

OPERACIÓ DE TRESORERIA

En els últims mesos s'ha observat una certa dificultat a l'hora de cobrar les subvencions que aquest Ajuntament ja té concedides, d'altres institucions, per fer front a les despeses derivades de l'execució de les obres del Pavelló Polisportiu Municipal fonamentalment. Per tant, i donat que aquest Ajuntament té la intenció de fer efectius amb puntualitat els pagaments de les obres actuals, s'ha acordat sol·licitar a l'entitat bancària "Banco de Crédito Local" una operació de tresoreria per import de 32.000.000.- ptes. que quedarà cancel·lada en el termini d'un any amb el benentès que el capital que no s'utilitzi tindrà un interès del 0'15%.

ENLLUMENAT PÚBLIC

Conscients de les deficiències en l'enllumenat públic de la nostra Vila, aquest Ajuntament ha establert un pla per tal de procedir a la seva millora. En aquest sentit, i durant aquest any, es realitzaran les obres de rehabilitació i millora de l'enllumenat en el casc antic. Per tal de fer front a aquestes obres, ja s'ha sol·licitat a la Diputació de Lleida un ajut econòmic de 500.000'- ptes. per una banda, i la concessió d'una bestreta reintegrable sense interès i a

tornar en deu anualitats per un import d'1.000.000.- de ptes. Inicialment, aquestes obres consistiran en la reposició dels punts de llums existents, tramats de línies de cablejat i auxiliars per un import previsible de 3.302.292 ptes. Per altra banda, aquest Ajuntament tindrà cura que en les noves urbanitzacions l'enllumenat sigui totalment efectiu.

HABITATGES DE PROMOCIÓ I ABOCADORS

Donada la possibilitat apuntada per la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge referent a si aquest Ajuntament està interessat en la promoció d'habitatges públics en el Municipi, s'ha instat als serveis tècnics municipals perquè emetin un informe sobre la viabilitat d'aquestes construccions i el lloc d'ubicació més adient.

Per altra banda, la Comissió Municipal de Govern ha acordat col·laborar amb el Consell Comarcal de l'Urgell en la Campanya per la neteja de descàrregues d'escombraries.

REPOBLACIÓ FORESTAL

En el transcurs dels últims dies s'ha procedit a plantar en el sector del Clos uns 250 arbres d'una varietat japonesa de fulla perenne. Aquesta varietat s'ha escollit per les seves característiques estètiques, d'adaptació al clima i per les seves arrels, les quals en no ser excessivament profundes són ideals en sectors on hi passen conduccions de serveis (aigua, clavegueres).

FELICITACIÓ

Aquest Ajuntament felicita l'empresa GRUCONSA pel premi que va rebre el passat mes de febrer per part de la Jove Cambra de Tàrraga. Nosaltres els agramuntins, que coneixem de prop l'evolució d'aquesta empresa, creiem sincerament que el premi és ben merescut. Per molts anys.

LLICÈNCIES D'OBRES

Salvador Blanco i Simó, per enderrocar edifici. C. dels Estudis Nous.

Anna Artigas i Monell, per ampliació vivenda. Avinguda de Marià Jolonch.

Jordi Planes i Amigó, per la construcció d'un habitatge unifamiliar. C. de la Comtessa Aurembiaix.

BANESTO, per un accés provisional. C. de Sió.

LLICÈNCIA PER INSTAL·LACIÓ DE FIRETES

August Resurrecció Aujels, per instal·lar Drac, Barca i Caseta Tir.

Jordi Casagran i Frigola, per la instal·lació d'una xurreria.

Marcel·lí Acsenci i Francisco, per la instal·lació d'uns cavallets.

Fèlix Lamas i Pérez, instal·lació TOCA.

NÍNIXOLS CEMENTIRI MUNICIPAL

Jaume Tallaví i Balagueró, nínxol núm. 30. Galeria de Santa Cecília.

Isabel Barril i Gené, nínxol núm. 101. Galeria St. Josep.

Som a Riella

ITINERARIS INTERIORS:

El Carrer de la Barretina

per Guillem Viladot

Jo no volia pas anar cap el carrer de la Barretina, però hi corre i no tinc cap més remei que seguir-lo. Saps, Urc, en aquest pati hi va existir el teatre-sala de ball-cinema anomenat "La Barretina". Els primers plànols els va fer el meu pare. A les seves portes, L'Espollana hi venia, cada diumenge, cacauets, ensaïmades, bollos... Un bollo era un ensaïmada tallada per la meitat i farcida de crema. La Barretina, Urc, era la societat recreativa de l'esquerra. A la part alta, que donava al carrer d'Àngel Guimerà, hi havia el cafè. "La Barretina" venia a ser una mena de temple lúdic i d'oci. El cinema mut hi va fer estrena, i també el cinema sincronitzat amb unes plaques que giraven damunt un gramòfon que enviava el so a uns altaveus darrera la pantalla. I si l'home, Urc, fos l'únic animal capaç de jugar i de divertir-se? Des dels bancs que després van fer cap al temple parroquial, jo hi vaig descobrir *Ben-Hur* o *El Bosque en llamas* o *El fantasma de la Ópera*. El cinema, Urc, era en el seu inici, espectacle. Per què n'ha perdut aquesta condició i ha incorporat problemes que tots hem de suportar en la vida quotidiana? Després del cinema s'hi feia el ball. Des de les llotges, era fascinant de veure com les parelles es traslladaven d'un indret a un altre a petites i grans camallades o fins i tot a saltirons. N'hi havia, però, que no gosaven de moure's del mateix lloc. Eren parelles que romanien abraçades en una mena d'èxtasi. L'orquestrina marcava les pautes. El cos a cos, la pell a pell van ser descoberts aquí dins aquest àmbit que ara és un volum buit a la intempèrie de la ignorància o de la indiferència. Aquests espais que han estat protagonistes embolcallats d'efemèrides tan entranyables, s'haurien de conservar, si més no, protegits per la memòria col·lectiva. Per què tu i jo, Urc, no hi bastim una mena de núvol que en servi el pas i la significació? Una tarda, Urc, em vaig decidir: vaig anar a buscar l'Esperança i sense dir-li gran cosa me la vaig emportar a ballar. Jo diria que el veïnatge d'aquell cos em va fer perdre el compàs i el

sentit de l'orientació en l'espai. Em sentia responsable de la deteriorització que les meves trepitjades causaven damunt aquelles sabates de xarol endiumenjat. Un desig vague, emboirat, sense estrena, imposava una proximitat maldestre que em feia emvermellir. Els carnivals hi eren famosos, en aquesta societat, que arribaven a convocar veïns d'arreu. I també van ser notables les conferències que s'hi donaven. Deixa que t'expliqui Urc, un cop més, que un vespre, quan un jove explicava que Déu no existeix, s'apagaren els llums. Durat la fosca, que durà una bona estona, ignoro què va passar, només sé que en tornar-se a encendre les bombetes, aquell jove explicà "gràcies a Déu!" La cultura, Urc, configura les persones que carrega amb lastos difícils de desarrelar. La nit és més aviat freda. Com que el carrer és curt, aviat fem cap al Grup Escolar Francesc Macià. L'Urc se'n va distret. Jo em quedo repenjat en una tanca i veig encara, davant meu, l'Hort de cal Marianet, amb aquell dipòsit d'aigua geladíssima en la qual ens banyàvem el jovent distingit del poble. Les noietaes n'eren tant de distingides, que els nostres cossos adolescents es calentaven i la temperatura de l'aigua augmentava. Per què, Urc, se'ns negà allò que era tan nostre: el cos, la seva bellesa, la pressió de la pruija sagrada de l'ordre natural, i se'ns obligava a posar un ciri a Déu i un altre al Diable? Per què se n'era tant de maniqueu? Existeix la memòria, Urc, o tot plegat forma un emblema que, pel que sigui, no ha estat mai assolit? La memòria, això que en diem memòria, potser no és altra cosa que la commemoració d'una il·lusió mai no aconclerta, de manera que amb la paraula ens volem convèncer que tot va ser possible en un altre temps. La nit s'ha posat més freda. Crido l'Urc i arrenquem a córrer mentre ressona aquell vers de Carles Riba: "...el cor vol més, vol en excés...". Un cop a l'estudi, amb la llar de foc ben encesa, la nit descansa sota "la cançó de la terra" de Gustav Mahler.